

Eesti = Ma = Rahwa

Kalendar,

ehk

Läht = Namat

1810

Alasta peäle, pärrast meie

Issanda Jeesuse Kristuse
Sündimist.

 Keiserlikko, Kamato: Rohu, mis Larto: Liinas
on, Lubbaga.

 Tallinnas,
 Trükkitud Minuthi Kriadega.

Pärrast sedda kallist Jeesuse Kristusse 227
sündimist, on tänapäeval se aastal 1810

Pärrast ma- ilma lomist	5759
Pärrast Luterusse õige usso illes- wõtmist	294
Pärrast wanna katko	153
Pärrast sedda kui wäggi Prandenburgi läks	132
Pärrast sedda kui Toompä pölland	126
Pärrast sedda sure nälja hakkatust	115
Pärrast teist katko	100

Pärrast meie armolisema Keisri ja
Sure Herra ALEXANDER
PAWLOWITSE sündimist 33
Pärrast sedda, kui ta hakkand wal-
itsema 9

Joulo- ja Wastla-päwa wahhel, on:
 9 Nädalat, ja kolm Peawat.

See Kuul on 31 Päwa.

Pühad	Rahwa- linnas.	Joann. 2, 1. L.
16 Pühhap.	2 P. 3. R. P.	5, e. 1.
17 Esmasp.	Tõnnisse P.	✕ kulum
18 Teisipäaw	Uksel	selge
19 Keisnäd.	Sara	Päwas
20 Neljasp.	Waab. S. bast.	dega
21 Reede	Neto	tullema.
22 Loupäaw	Winfent	
Pealikkust	Kapernauma linnas.	Matt. 8, 1.
23 Pühhap	3 P. 3. R. P.	4, p. 1.
24 Esmasp.	Timoteus	Kange
25 Teisip.	Pääw. Amber.	kulum
26 Keisnäd.	Polikarpus	...
27 Neljasp.	Krisostom	tuulne
28 Reede	Karel	ja
29 Loupäaw	Samuel	selge

Kristus laewa peäl. Maat 8, 23.
 30 Pühhap. 4 P. 3. R. P. 6, e. 1.
 31 Esmasp. Ann ilm.
 12mal selle ku päwal touseb päike kello 8 ning
 ühhe pole tundi, lähkää alla, kello 3 ning ühhe
 pole tundi. Päaw on pilt 7 tundi ja 6 17 tundi.

WERNERUS

Kiinla : Ku.

1 Teisipääw	Piirit	Kange
2 Restnåddal	Kiinla P.	kulm,
3 Neljasp.	Hanna	felge
4 Rede	Weronika	tae
5 Loupääw	Agata	

Umbrohhust. Matt. 13, 24.

6 Pühhap.	S. P. v. 3 R. P.	waga
7 Esmasp.	Nikart	 4, p. l.
8 Teisipääw	Käsperdina	on
9 Restnådd.	Salomon	odata.
10 Neljasp.	Kolastika	↗
11 Rede	Ebo	Tuul
12 Loupääw	Eulalia	sed

Wina : mäest. Matt. 20, 1.

13 Pühhap.	4 P. v. R. III. P.	Ilmad
14 Esmasp.	Valentin	 5, p. l.
15 Teisipääw	Wauстина	Lum
16 Restnådd.	Juliana	me

Sel Kuul on tännawo 28 Päwa.

17 Neljasp.	Aleksander	sabba
18 Rede	Konkodia	ja
19 Loupääw	Simon. Apost.	tuisoga

Kulwi : Mehhest. Luk. 8, 4.

20 Pühhap.	8 P. e. III. P.	● pehmed
21 Esmasp.	Jesaias	● 6, e. l.
22 Teisipääw	Peetri P.	Ilmad,
23 Restnådd.	Serenus	
24 Neljasp.	Madise P.	Lum
25 Rede	Wiktorius	me
26 Loupääw	Nestor	↗ sabbo

Pimme Tee : äres. Luk. 18, 31.

27 Pühhap.	Paasto Pühha	pilw
28 Esmasp.	Iustus	sed,

16mal selle fu päwal touseb päike kello 7, lähhäb alla, kello 5. Päaw on 10, d agga 14. tundi pitk.

MANEJUS.

Paasto, Ku.

1 Teisipäät	Maaila M.	9, e. l.
2 Keisnädal	Luhka Päät	uddu
3 Neljasp.	Seers	fed
4 Kebe	Adrian	Pa.
5 Loupäät	Angelus	wad

Kristusse Riisatamisest. Matt. 4, 1.		
6 Pühhap.	1 P. Paastus	kange
7 Esmasp.	Perpetua	tules
8 Teisipäät	Siprian	ga
9 Keisnädal.	Pödr. Päät	8, e. l.
10 Neljasp.	Mikels	
11 Kebe	Konstantin	Nende
12 Loupäät	Krefor	järrel

Kannanea Raesest. Matt. 15, 21.		
13 Pühhap.	2 P. Paastus	on
14 Esmasp.	Sakarias	fel.
15 Teisipäät	Longinus	geb
16 Keisnädal.	Kert	6, e. l.
17 Neljasp.	Eruto	lää

Sel Ruml on 31 Päwa.

18 Kebe	Willeminus	mad
19 Loupäät	Rabriel	Päwad

Sest kes kurratist waawatud. Luk. 11, 14.		
20 Pühhap.	3 P. Paastus	odata.
21 Esmasp.	Vent	Pa.
22 Teisipäät	Ramael	wa
23 Keisnädal.	Liis	
24 Neljasp.	Kasimir	9, e. l.
25 Kebe	Paast. M. P.	paist.
26 Loupäät	Immanuel	fed

5000 Mehe sōdtnisest. Joann. 6, 1.		
27 Pühhap.	4 P. Paastus	ful.
28 Esmasp.	Rideon	lad
29 Teisipäät	Rido	gl.
30 Keisnädal	Udonias	9, e. l.
31 Neljasp.	Tettlaus	mad.

romal selle ku päwat touseb päite kello 6, alla kello 6 päät on 12. ja d 12. tundi pikk.

1 Rede	Karjaliste P.	Siis
2 Loupääw	Teodorus	fels

Jesús kiwwidega wiisatnd. Joann 8, 46.

3 Pühhap.	5 P. Paastus	ged
4 Esmasp.	Ambrosius	† ja
5 Teisipääw	Maksim	tuulsed
6 Keßnäädd.	Kdelestin	Pä.
7 Neljasp.	Aron	☼ 7, e. l.
8 Rede	Liborius	wad.
9 Loupääw	Pogislans	

Kristusse Siise: sditmissfest. Matt. 21, 1.

10 Pühhap.	6 P. Paastus	Nende
11 Esmasp.	Julius	järrel
12 Teisipääw	Esekiel	X woiks
13 Keßnäädd.	Kerwasius	wahhel
14 Neljasp.	Suur Ne'jas P	C 7, e. l.
15 Rede	Suur Rede,	wihma
16 Loupääw	Rudolw	fange

Kristusse illestoumissfest.	Mark. 16, 1
17 Pühhap	1 Pühha tulega
18 Esmasp.	2 Pühha tulla.
19 Teisipääw	3 Pühha Heilik:
20 Keßnäädd.	Abdarius fud
21 Neljasp.	Sulpisius ● 8, e. l.
22 Rede	Rajus ☸ 3l.
23 Loupääw	Jürri Pääw

Kiñnipandud ilhist. Joann. 20, 19.

24 Pühhap.	1 P. p. III. P.	mad
25 Esmasp.	Marthusse P.	
26 Teisip	Etsekias	hal:
27 Keßnäädd.	Ludolw	●
28 Neljasp.	Klaus	wad
29 Rede	Witalis	☼ 8, e. l.
30 Loup.	Reinmund	soje:

12 mat selle ku päwal touseb päike, pole Lumbi päwa
rast kello 4 ning lähhab alla, pool tundi pärrast kello
7. Pääw on pikk 15. ja 9. Lumbi.

Heast karjastest. Joann. 10, 11.

1 Pühhap.	2 P. p. III. P.	Wolkeri P.
2 Esmasp.	Sigismund	maas
3 Teisipäaw	* Peitminne	jama.
4 Restnaddal	Kottard	Wihmas
5 Neljasp.	Susanna	feb.
6 Rede	Lomisilla	* Ennas
7 Loupääw	Esiderius	(8, e. l.)

ürritesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

8 Pühhap.	3 P. p. III. P.	mieste
9 Esmasp.	Joh	nndus
10 Teisipäaw	Parnabas	* feb,
11 Restnadd.	Wiktor	pilwfeb
12 Neljasp.	Malo	ja
13 Rede	Liberatus	(2, e. l.)
14 Loupääw	Sabina	

Kristusse ärraminne missest. Joan. 16, 5.

15 Pühhap.	4 P. p. III. P.	willo
16 Esmasp.	Sohwi	Eule:n
17 Teisip.	Godofus	ga

18 Restnadd.	Erik	fel:
19 Neljasp.	Potensia	ged
20 Rede	Pill	☸ Päs
21 Loupääw	Zanislaus	☉ 8, e. l.

Olgest pallumissest. Joann. 16, 23.

22 Pühhap.	5 P. p. III. P.	wad
23 Esmasp.	Eduard	† pds
24 Teisipäaw	Vendiks	ra:
25 Restnadd.	Ester	wad.
26 Neljasp.	Euur + Pääw	☿
27 Rede	Peet	so:
28 Loupääw	Willem	ja

Rõmustajast. Joann. 15, 26.

29 Pühhap.	6 P. p. III. P.	☽ 8, p. l.
30 Esmasp.	Petronella	pole.
31 Teisipäaw	Wikund	

8mal selle ku päwal touses päife pole tundi pärrast kello 3. ning lähhab alla pole tundi pärrast kello 8. Pääw on pitk 17. d agga 7. tundi.

1	Keßknäddal	Rotskal	Selgede
2	Neljasp.	Hiskias	ja
3	Kebe	Rasmus	X tuulſede
4	Loupääw	Eiſo	

Pühhaſi Waimuſt. Joann. 14, 23.

5	Pühhap.	Pühha	6, p. 1
6	Esmaſp.	Pühha	Pä
7	Teiſipääw	Lukretſia	wade
8	Keßknädd.	Medardus	8 jär
9	Neljasp.	Pertram	rel,
10	Kebe	Pietem. P.	woiſs
11	Loupääw	Wlamiuſ	

JESUS ja Nikodemuſ. Joann. 3, 1.

12	Pühhap.	aino Jun. P.	7, p. 1
13	Esmaſp.	Tobias	mürriſs
14	Teiſipääw	Walerian	tas
15	Keßknädd.	Wibi Pääw	miff
16	Neljasp.	Juſtina	
17	Kebe	Kreet	tulla.
18	Loup.	Nikander	Tuulſed

Ritkaſt Mehheſt. Luk. 16, 19.

19	Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P.	3. e. 1.
20	Esmaſp.	Ulgaruſ	willud
21	Teiſipääw	Kael	ja
22	Keßknädd.	Ahtafiuſ	pilwoſed
23	Neljasp.	Pafiluſ	Ilmad.
24	Kebe	Jaani Pääw	Wih
25	Loup.	Kriſtiana	maſed

Sureſt Öhto: ſöma: aiast. Luk. 14, 16

26	Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	Ilmad
27	Esmaſp.	Laſiſlauſ	4. e. 1.
28	Teiſipääw	Joſua	mürriſs
29	Keßknädda	Petr. Pawl. P.	taſ
30	Neljasp.	Judit	miſſega.

10mal ſelle Ku Päwal touſed päite 3. werendel
pärraſt kella 2. ning lähhäb alla, ükſ werendel
pärraſt kella 9. Pääw on pitt 18 ning ükſ pool
Lundi. S on 5 ning ükſ pool tundi.

1 Rede	Leobald	Wägga
2 Loupääw	Heina Mar. P.	sojad,
Raddunnd Lambast. Luk. 15, 1.		
3 Pühhap.	3 P. p. 3. a. J. P.	ja
4 Esmasp.	Ulrik	9, e. l.
5 Teisipääw	Unselm	* pau
6 Restnådd.	Hektor	✕ dosed
7 Neljasp.	Erino	Ilmad.
8 Rede	Lemitrius	
9 Loupääw	Kilian	Selge

Olge armoliased. Luk. 6, 36.		
10 Pühhap.	4 P. p. 3. a. J. P.	taewas
11 Esmasp.	Eleonora	10, e. l.
12 Teisipääw	Hindrik	foe
13 Restnådd.	Marrette P.	ilm,
14 Neljasp.	Donawent	wihma,
15 Rede	Alpost. Jagg.	ga.
16 Loupääw	Mukust	Pea

Nohkest kalla: sagist. Luk. 5, 1.		
17 Pühhap.	5 P. p. 3. a. J. P.	pilwne,

18 Esmasp.	Rosina	pea
19 Teisipääw	Kuwina	9, p. l.
20 Restnådd.	Elias	felge.
21 Neljasp.	Taniel	Wihma,
22 Rede	Upollina	Mürs
23 Loupääw	Karolina	rista.

Wariseride Dignusfest. Matt. 5, 20.		
24 Pühhap.	6 P. p. 3. a. J. P.	misfe
25 Esmasp.	Jacobi Pääw	ja
26 Teisipääw	Anno	rahhes
27 Restnådd.	Marta	2, e. l.
28 Neljasp.	Peatris	ga
29 Rede	Olwi Pääw	segga
30 Loupääw	Abdon	tud.

4000 Mehhe sōdtmisfest. Mark. 8, 1.		
31 Pühhap.	7 P. p. 3. a. J. P.	
14mal selle ku päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhab alla, werendel pärrast kello 7. päaw on pitk 14. ning üks pool, d agga 9 ning üks pool tundi.		

1 Esmasp.	Petri Wang.	Soja
2 Teisipáám	Annibal	9, e. l.
3 Restnáddal	Cleasar	ja
4 Neljasp.	Judas	felge
5 Rede	Tominius	Ilmas
6 Loupáám	Eigenius	de

Walle Prohverdest. Matt. 7, 15.

7 Púhhap.	8P. p. 3a. T. P.	järrel
8 Esmasp.	Sirakus	woik.
9 Teisipáám	Romanus	siwad
10 Restnádd.	Lauritse P.	6, e. l.
11 Neljasp.	Herm	mürs
12 Rede	Eisekin	rista
13 Loupáám	Klara	misses

Ulletohtfest Mata = piddajast. Luk. 16, 1.

14 Púhhap.	9P. p. 3a. T. P.	wahs
15 Esmasp.	Rutti Mar. P.	hel
16 Teisipáám	Isaak	wih
17 Restnáddal	Onesimus	ma

18 Neljasp.	Sebalb	9, e. l.
19 Rede	Rut	ga
20 Loupáám	Wilibert	tul.

Jerusalemma árrarikmissfest. Luk. 19, 41.

21 Púhhap.	10P. p. 3a. T. P.	la
22 Esmasp.	Sakus	
23 Teisipáám	Parfabas	Wils
24 Restnádd.	Pertli P.	lud
25 Neljasp.	Ludwik	9, e. l.
26 Rede	Trenens	niis
27 Loupáám	Perend	fed

Wariserist ja Ednerist. Luk. 18, 9.

28 Púhhap.	11P. p. 3a. T. P.	
29 Esmasp.	Joann. Rut.	Sl
30 Teisip.	Rebetta	
31 Restnáddal	Benjamin	mad,

14mal selle ku päwal touseb päife 3. werendel párrast kello 4 ning lähhab alla, werendel párr. kello 7 Páám on viik 14 ning üks pool, dagga 9. ning üks pool tundi.

SEPTEMBER. Söggise-ehl Mibelli-Ku.

1 Neljasp.	Ekidius	 9, 5. 1.
2 Rede	Elisa	tuulsed
3 Loupääw	Reinart	uddus

Kurdist ja teletumast, Mark. 7, 31.

4 Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	sed
5 Esmasp.	Magnus	ödb.
6 Teisipääw	Regina	Wakne.
7 Restnääb.	Kay	
8 Neljasp.	Mar. Sündmin	8, e. 1.
9 Rede	Ubigail	Selge
10 Loupääw	Eobald	taewas

Preestrist ja Lewitist. Luk. 10, 23.

11 Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	Pööri P.
12 Esmasp.	Sirus	↳ willo,
13 Teisipääw	Amatus	ja wahhel
14 Restnääb.	Risti Ullendam.	fangs
15 Neljasp.	Nikodemus	ge
16 Rede	Erwemia	● 8, e. 1.
17 Loupääw	Titus	↳ tules

Sel Kuul on 30 Päwa.

Künnest Piddali: többisest. Luk. 17, 11.		
18 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	ga
19 Esmasp.	Wanetus	Pilwa
20 Teisipääw	Löns	sed
21 Restnääb.	Matteus. Pääw	niis
22 Neljasp.	Morits	led
23 Rede	Osea	D 8, e. 1.
24 Loupääw	Kleowas	wihz

Mammomast. Matt. 6, 24.

25 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	ma!
26 Esmasp.	Teitel	fabbus
27 Teisipääw	Udolw	sed
28 Restnääb.	Wentsel	Sl
29 Neljasp.	Miheli Pääw	mad.
30 Rede	Hironimas	 8, e. 1.

12mal selle fu päwal touseb päife kello 6, ning
Pühhap alla kello 6. Pääw on pitt 12, ning ö fa
12.tundi

DRÖBEN.

Wina: ehf Roja: Ru.

1 Loupääw | Wolrad | Kilm

Maini: Liina Surnust. Luk. 7, 11.

2 Pühhap.	16 P. p. 3a. J. P.	
3 Esmasp.	Wolmer	tuul,
4 Teisipääw	Prants	pilw.
5 Restnääb.	Wibes	sed,
6 Neljasp.	Amalia	heitte
7 Rede	Susanna	kuub
8 Loupääw	Kustaw	8, e. l.

Wee: többifest. Luk. 14, 1.

9 Pühhap.	17 P. p. 3a. J. P.	Pääwad,
10 Esmasp.	Purkart	külz
11 Teisipääw	Angelus	ma
12 Restnääb.	Mai	tulega.
13 Neljasp.	Teresia	Wahs
14 Rede	Kalifatus	hel
15 Loupääw	Heddo	mon.

Suremast Käsust. Matt. 22, 34.

16 Pühhap.	18 P. p. 3a. J. P.	8, e. l.
------------	--------------------	----------

Sel Kuul on 31 Pääwa.

17 Esmasp.	Olop	ned
18 Teisipääw	Lukas	selged
19 Restnääb.	Lutsius	Pääwad;
20 Neljasp.	Wendelin	agga
21 Rede	Ursel	fiis
22 Loup.	Sewerin	tuul.

Alwatub Jannimesfest. Matt. 9, 1.

23 Pühhap.	19 P. p. 3a. J. P.	8, e. l.
24 Esmasp.	Wlorentin	sed
25 Teisipääw	Kristian	niis
26 Restnääb.	Umandus	feb
27 Neljasp.	Wilip	ja
28 Rede	Engelbrecht	
29 Loupääw	Abfalom	roppub

Pulma Nidest. Matt. 22, 1.

30 Pühhap.	20 P. p. 3a. J. P.	Ilmad.
31 Esmasp.	Wolwaang	8, e. l.

16mal selle ku pääwal touseb päike pole tundi pär:
rast kello 7, ning lähkääb alla pole tundi pärrast
kello 5. Pääw on pitk 9, d 15. tundi.

NOVEMBER.

Talve Ru.

1	Teisipääm	Pühkade Pääm	Ran-
2	Reßknäddal	Lingede 4. päam	ge
3	Neljasp.	Kottlieb	
4	Kebe	Ott	tuul,
5	Loupääm	Käspär	wahhel

Kunninga: Mehhe = Poiaß, Joann. 4, 47.

6	Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	wihma,
7	Esmaasp.	Klaudius	8, e. l.
8	Teisipääm	Writß	wahhel
9	Reßknädd.	Theodor	lumme
10	Neljasp.	Martin Lutier	ga
11	Kebe	Martin 4. list.	feggas
12	Loupääm.	Arkadius	tud

Kawwalast Sullasest Matt. 18, 23.

13	Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	Rop
14	Esmaasp.	Leopold	8, e. l.
15	Teisipääm	Atanasius	pub
16	Reßknädd.	Ulwenß	fan
17	Neljasp.	Jonas	tib

Del Ruul on 30 Päwa.

18	Kebe	Sgra	Sl-
19	Loupääm	Listet	mad;

Kohto: Rahhast. Matt. 22, 15.

20	Pühhap.	23 W. v. 24. T. P.	wah,
21	Esmaasp.	Mar. Ohwerd.	e. l.
22	Teisipääm	Cesilia	hel
23	Reßknädd.	Klement	
24	Neljasp.	Josias	wihma,
25	Kebe	Kabdrina Pääm	
26	Loupääm	Konrat	wah.

Kristusse Sisse: söitmisest. Matt. 21, 1.

27	Pühhap.	1 Kr. Tull. P.	hel
28	Esmaasp.	Künter	8, e. l.
29	Teisipääm	Ewert	Lund
30	Reßknäddal	Andrese P.	

omal selle fu päwal touseß päife pole tundi pär-
rast kello 8, ning lähhab alla pole tundi pärrast
kello 3. Päam on pitt 7, d agga 17 tundi

DECEMBER

Jonlo = Ku.

1 Neljasp.	Urent	Nüüd
2 Rede	Kandidus	hak
3 Loupääw	Varbo	fab

Lähhed, eüne wimist Päwa. Luk. 21, 25.

4 Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	Ilm
5 Esmasp.	Bolber	kül
6 Teisipääw	Niagolas	ma
7 Keßnäd.	Natalia	8, e. l.
8 Neljasp.	Mar. Sam.	pole
9 Rede	Tuhkum	+
10 Loupääw	Lühhem Pääw	pöör

Joannes Wangi Tornis. Matt. 11, 2.

11 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	ma,
12 Esmasp.	Ortilia	lange
13 Teisipääw	Luisia	tul,
14 Keßnäd.	Niklasius	8, e. l.
15 Neljasp.	Johanna	kül
16 Rede	Idia	↗
17 Loupääw	Albina	mad

Sel Kuul on 31 Päwa.

Joannesse Lunnistusfest. Joann. 1, 19.

18 Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	ööd,
19 Esmasp.	Lott	wahhel
20 Teisipääw	Abraam	
21 Keßnäd.	Toma Pääw	9, e. l.
22 Neljasp.	Peata	
23 Rede	Udo	wih,
24 Loupääw	Ewa	ma

Kristusse Sündimisfest. Luk. 2, 1.

25 Pühhap.	Jonlo	
26 Esmasp.	Teine Pühha	↗ feb,
27 Teisipääw	Kolmas Pühha	tul
28 Keßnäd.	Süta Laste P.	
29 Neljasp.	Noa	8, e. l.
30 Rede	Tawet	le
31 Loup.	Silweste	ma.

10mal selle ku päwal touseb päike werendel pärrast kello 9, ja lähhab alla 3. werendel pärrast kello 2. Pääw on piik 5. ja üts pool tundi, 8 agga 18. ja üts pool tundi.

Päwa- ja Ku-warjutamisest.

Sel aastal saab peite katkord warjutud.

1. Päike warjutakse 23mal Pästo ku päwal, öhtul, ja se ei olle mitte meie poole nähtaw.

2. päike warjutakse 16mal Septembri ku päwal, pärrast lounat, ja se ei olle mitte meie pole nähtaw.

Lada-piddamissed Cesti-Maal.

Neäri Kuul: 7mel ja 8mal Päwal Paltiski linnas, on Lada, kus keiksuggust laupa, weiksid ja hobboseid müakse. Selsammal Kuul 10mal ja 11mal Päwal, on Hapsalo linnas, nendasammoti Laad. Selsammal Kuul, seitsmel, ja kahheksamal Päwal Kolmatkümmend, on Rakwerre linnas sesammasuggune laad. Kuuinla-Ku kolmandamal Päwal Paide linnas, sesammasuggune laad. Jaani-Ku 16mal ja 17mal Päwal Rakwerre linnas, nendasammoti laad. Selsammal Kuul 20nemast Päwast sadik, ku otsani on Tallinnas suur laad keigesugguse kaubaga. Selsammal Kuul 25.

Päwal Vaides nendasammoti Laat. Mih-
li. Ku 14mal ja 15mal Päwal Hapsalus.
Selsammal Kuul 26mal, 27mal ja 28mal
Päwal Tallinnas, Weikse ja Hobbose
Laat, Wirro ja Karja warrawa ees.
Wina Ku essimesel ja teisel Päwal Val-
tiski linnas, Weikse hobbose ja teigesug-
guse Kauba Laat.

**Summala kartus sadab keikile asja-
dele kasso**

üks tõsine jut.

Juhhan Josef Bõm, üks rikkas ja aus
kaupmees Wini linnas, olli ühhe tallopoia
poeg Bõmi maalt. Ta lapse põlwes olli
temma esimenne tõ, et ta omma issa han-
nede järrele watis, siago hoidis ehk lam-
maste jures kais; agga selle tõ jures olli
ta ikka ni holelik, et ta issa temma peäle
ennam lotis, kui monne mu wanna inni-
messe peäle, ja peälegi olli temmal, kar-
jas ehk hannede jures olles, ikka üks ramat
X kais,

Kaes, kust ta püdis middagi head õppida.
Kui ta isä sedda näggi, panni ta tedda
kõli, ja et temmal agga sedda ainust poega
õlli ja Jummal temmale ka sedda joudo
annud; siis laskis ta tedda weel peälegi
kõddo õppetada ja juhhatada; agga keige-
ennamiste püdis ta isä tedda omma san-
nade ja teggude läbbi Jummalakartusses
tinnitada ja Jummalat tede peäle juhhatada.
Keif sedda head ja suurt kullutamist tassus
se poeg omma isäle rohkest; sest ta
rõmustas tedda igga päär omma targa
mele ja hea wiiside ja kõmbede läbbi, ja se
rõõm õlli selle ausa ja jummalakartiliko
isä melest üllem, kui mitto kuld, warran-
dust, ja kui morni sedda immet panni,
et ta ni paljo rahha omma poia pärrast kul-
lutas, siis ütles ta ikka: se rahha, mis
laste õppetamisest eest kullutakse, saab ren-
ti peäle pandud, ja se tulleb ommal aial
hea kasfoga jälle taggasi, kui agga jumma-
la

lakartus nende süddames on. — Sai nüüd
meie Juhhan Josef Böm wähe sure-
maks, siis himmustas ta kaupmehhete sa-
da, ja ta isä satis tedda keige üggema lii-
na, ühhe rohho kaupmehhe jures wälja-
õppima. Agga nüüd tulli meie norel meh-
hel õige kibbe luggu kätte; sest se kaupmees,
kelle tenistusse ta sai, pruhtis, Jummal
parrago! sedda Jummalat wilja wägga roh-
keste. Kui ta joobnud õlli — ja sedda õlli
ta ennamiste igga päär — siis pididi igga-
mees temma eest kõrwale hoidima; sest
siis polnud ello temmaga, siis ta mõllas
ja taples ja riidles kui üks meletu. Mitto-
ford wiiskas ta nore Bõmi pähhä, mis ta
agga kätte sai, ehk ta loi temma wasto
silmi nenda, et werri ninnast wälja tulli,
ehk ta näppistas temma kõrwo ni waljuste,
et silmitessed weel keif; ja peälegi peti ted-
da selle pahha innimesse maias wägga san-
diste. Ei ta saand õiget toidust — mis
teis-

teistele ei kolband, sedda anti temmale, ja
seddagi ni kassinaste, et ta mittotord pool
sõmata jäi; talwel ta kamber ei saand
diete kōtud, et kōlm piddi temma kōed ja
jallad ārrawotma, kui ta õhto ja hommiko
olli kauba asjade arro ūllespannemas, ja
riette polest olli temmal ni waene luggu, et
ta ei iulgendki wahhest ka teiste innimeste
seisist minna. Agga siiski meie noor Bōm
ei nurrisend mitte, waid teggi ikka truiste,
mis ta kōhhus olli. Ei ta annudki omma
issale omma hādda teāda; sest ta ei raat-
sind mitte omma issa meest kūrwestada,
egga omma perremehhele hābbi tehha, tem-
ma pahhad wiisid ūllesrārides. Ea lotis
Jummala peāle, ja kannatas kui mees.
Agga se olli temmal wāgga raske kanda,
et selle maia sees ni kūrja ja õnneto ello
aeti, ja et selle maia assi pāāw pāwast en-
nam hukka ja raisko lāks. Halle sūdda-
mega nāggi ta, kuida keik kasso, mis tem-
ma

ma tō ja murre lābbi kauba-asjadesst sisse
tulli, jälle kui suits ārrakaddus, et tūhhi
ja waesus igga polest kätte joudis, ja õige
hirmoga panni ta tāhhele, kui mitmesug-
guste pattude sisse innimenne langeb, kes,
joma himmule woimust andes, hakkab
Jummalat ārraunnustama. Siis tān-
nas ta Jummalat, kes temmale ausad
ja jummalakartsiikkud wannemad annud, ja
tulletas iggapāāw sedda Jummalat sanna
ōppetust omma mele, mis ta issa, tedda
tee peāle sates, wiimaks weel temma sūd-
dame peāle olli pannud: keik omma ello
aia, poeg! mōtle Jēfanda meie Jummalat
peāle, ja ārra pūa mitte patto tehha, egga
ūlle temma kāsude minna. Menda Jum-
malat kartes sai noor Bōm nāhha, et Jum-
mal tedda silmi nāhhes õnnistas; sest ehk
ta kōl mitto ja mitto korda nālgā ja janno
ja kōlma sai kateta, ja mitto mund kibbe-
dat piddi kannatama, siiski kossus ta ja
lās

Kaswis priskeks ja tuggewaks noreks meh-
heks ülles, kui polleks temmal hädä üh-
tegi olnud. Ta olli peälegi illusa näoga
ja wägga armsad ollid keik temma wiisid ja
kõmbed. Agga se tulli temmale nüüd jälle
kuiatusseks, ja wägga kitsas ja waewa-
linne on se te, mis peäle ta peab pöörama,
kui ta tahhab patto eest pöggeneda. Kaup-
mehhe emmand, kes omma mehega
kurjaste ellas ja temmast ühtegi ei holind,
hakkas nüüd nore Bõmi wiisid tähhele
pannema, ja armastus temma wasto tou-
sis ta süddames. Ei ta pannud selle him-
mo wasto; se kaswis igga päwaga ja wot-
tis pea woiuust, et ta ennam mu peäle ei
mõistend, kui agga se peäle, kuida ta saaks
sedda noort meest omma wõrkude sisse tom-
bada ja temmaga ellada. Kõl ta olli nüüd
hea ja lahke temma wasto — Kõl ta nüüd
rakis libbedaste temmaga, ja melitas ted-
da igga wiisi, ikka temma seltsis olles, kui
agga

agga kaupmees olli kotto ärraläinud, ehk
Erafteride peäl istus. Agga meie nore
mehhe ilmasüta südda ei moistnud temma
nouu mitte ja jäi liikumatta. Kaupmehhe
emmand mõtles siis, et ta jummalakartus
tedda kelaiks, selle himmule maad andmast,
mis ta püdis temma süddamesse süta põl-
lema. Sepärrast katsus ta nüüd keiges
sugguste noude ja kawwala juttude läbbi
temma meest Jummalast ärrapõrda, ja
sedda hirmo, mis temmal patto eest olli,
ärrakautada. Ka se nou olli asjata —
noor Bõm jäi kindlaste omma ueso jure,
kenne wäggi ja kasso ta jo olli õppinud
tundma. Agga sedda wähhem woiuust
kaupmehhe emmand nore mehhe süddame
ülle sai, sedda ennam süttis armastus
temma wasto ta ommas süddames põllema.
Ühhel õhtul, kui nemmad kahhekestes üksi
koddos ollid, ja Bõm jo olli ennast ridest
laheti wotmas, tulli ta temma kambri —
tun-

tunnistas temmale omma armastust ta
wasto üles ja melitas tedda, temma nouusse
heita. Agga nüüd sai Bömi südda hõvis
hirmoga täidetud — ta kulis mitto Inglid
taewast temma wasto hüüdwad: põggene!
põggene ruttuste! ja seddamaid kiskus ta
ennast lahti ja pistis ukse pole jooksuma.
Häbbi ja wihha täis kargas kaupmehhe em-
mand temma järrele — sai noa kätte, aias
ahwardades sedda temma peäle ja olleks
temma kõrri ärraleikand, kui ta polleks sa-
nud kääga wasto lüa, mis hawatud sai,
ja temma kääst ärrapeäseada. Ta jooksis
siis, ni werrine kui ta olli ja ilma rietta,
alitsa peäle; agga mis nou nüüd? ja kuhho
nüüd minna? Genna liina jada ja ennast
ühhelegi näidata, ni werrine, kui ta olli,
sedda temma südda ei kannatand mitte;
sest siis olleks temma perreemmanda häbbi
keige rahwale teada sanud. Ta piddi siis
omma isä jure jooksuma ja ennast temma
warjo

warjo alla heitma — agga jäi jälle mötle-
ma: kui ma ni waene ja willets, ilma
rietta ja werrine mo isä filma ette tullen,
siis ta südda lõhkeb ehmatusse ja kurbas-
tusse pärrast, ja ehk monni wottab weel
mo isä naerda, et ta mind saatnud teist
põlwe otsima. Sedda mõtteldes põris ta
lõhke jälle teise tele ja jooksis läbbi õid ifka
eddasi, kui olleks ta middagi kurja teinud,
senni kui ta teisel õhtul ühhe kanga plekia
maia jure sai, kus ta joud nenda ärralõp-
pes, et ta woimato ukse ette mahhalanges,
ja pallokest leiba ja kord jua pallus. Sed-
da anti temmale, ja maia perreemmes kulas
ta kääst, kust ta olli ja kuhho ta piddi min-
nema. Ta rakis siis nuttes keik üles, mis
temmale olli sündinud; agga ei ta nutnud
mitte omma ennese hädda ja waewa pär-
rast, waid selle murre ja ahvastusse pär-
rast, mis ta isä saaks tunda, kuuldes, et
ta olli ärrajooksnud ja laiale sanud. Se
nar

nárris ja pinas temma súddant ja iffa hü-
dis ta nuttes: oh issa! mo kallis issa!
núfid saad sa omma wanna ea sees minno
párrast naertud ja teotud! Núfid pead sa
minno párrast nuttoga hauda minnema!
Keif rahwas, fes sedda kuulsid, nutsid
temmaga, ja se aus kanga-plekia ütles ta
wasto: árra nutta, mo poeg! sa seisad
Zummala warjo al; sest sa auustad omma
issat; já minno tenistusse, senni kui Zum-
mal sind omma nouga aita. Mul lách-
háb maiaš abbi tarwis, ja sinno peáse ma
lodan. Bóm wottis sedda nouu tánnoga
wasto, ja sai wágga róómsaks, kui ta selle
perremehhe iummala kartlikkud wišid ja sed-
da waifist ja rahholist ello nággi, mis selle
maia sees aeti. Ea arwas ennast omma
issa maiaš ollewad. — Monne páwade
párrast firjotas ta omma issale üht ramato,
mis sees ta temmale teáda andis, mis lug-
gu temmaga olnud, ja pallus ni paljo rahha
et

et ta saaks ennesele jálle sárgid ja ridid osta.
Agga mis wastust ta sai? Ea issa firjo-
tas temmale jálle:

Mo armas poeg,

Nuttes ollen ma sedda ramato luggend,
mis sa mulle firjotand; sest mo issa-súd-
da ei woi sul mitte so hádda sees abbiks
jouda, egga koppikast rahha sulle lákkita-
da. Keif mo warra, mis Zummal mul
annud, on tulle-kahjo lábbi oša sanud —
mul polle ennam rahha, egga ridid, egga
leiba — ma ellan sest, mis woerad armust
mulle annawad, ja mis so óed waesed om-
ma náppo, tóga jouawad tenida. Zum-
mal sago meid ja sind aitma. Nutto ja
kurwastusse párrast ma ei woi sul ennam
firjotada. Já agga Zummalat kartma —
sedda palluwad so óed ja so issa.

Kotthard Bóm.

Minnestus fippus nore Bómi peáse, kui
ta sedda ramato lugges, ja ta langes Ma peáse
mahha.

mahha. Kanga-plekia joudis temmale
appi, ja ta südda sai, sedda asja kuuldes,
nenda ligutud, et ta kolyhe 50 rubla om-
mast warrandusfest kofkolorjas ja kahhe
föbrade jure läks, kes ka iggamees 25
rubla senna jure pannid, et sadda rubla
täis sai. Sedda rahha wiis ta siis rõmo-
ga Bõmi kätte ja ütles: Siin on sadda
rubla — küll sa tead isse, mis sa selle rah-
haga wottad tehha. Jummal andko igga
hea lapsese sedda armo, et ta wiiks omma
ausa wannemattete abbiks olla. Ükski ei
jowa sedda rõmo kirjasse üllespanna, mis
meie noor mees, sedda rahha wottes, om-
mas süddames tundis. Ta heitis sadda
ford põlweli mahha ja tännas Jumma-
lat — ja satis ruttoga ja rõmo pärrast nut-
tes sedda rahha omma issa kätte.

Bõm jäi nüüd hopis selle kanga-plekia
tenistusse, ja temma holekandmisse ja murre
lääbi läks selle maia tö ja kaup ikka laie-
maks

maks ja suremaks; sest ta wiis isse need
walmis plekitud kangad suurte ladade peäle,
sai neid ikka heaste ärramüüdud ja toi keik
kasso truieste omma perremehhe kätte, kes
siis jälle sedda rohkem lastis küdduda ja
plekida. Se eest andis se aus kanga-ple-
kia Bõmil igga aasta suremat palka, ja
se hea poeg mõitles siis jälle omma issa
peäle, ja satis temmale keik rahha, mis
temma ennese kassuks jäi, nenda et ta issa
Jummala abbiga sest suremast waesussest
peäsis ja jälle kauniste wõis ellada. Wie
aasta pärrast surri kanga-plekia, ja ta olli
omma wiimse seädmisse ramato sees seäd-
nud, et Bõm pididi temma ausa tenistusse
pärrast künnest ossa temmast warrandus-
sest sama, se olli tuhhat rubla.

Selle rahhaga hakkas Bõm nüüd isse
asuma ja nenda, kui ta endine perremees,
linna-kangadega kauplema. Keik temma
tö ja nouud läksid wägga hästi lorda, ja se
oli

olli selgeste nähha, et Jummal keif temma
etterwotimisfed ja tee-käimissed õnnistas;
sest temma kauba ja rahha warrandus kas-
wis filmi nähhes. Wie aasta pärrast läks
ta Wini liina, senna weel suremat kaupa
asutama. ja Jummal õnnistas tedda ka
seäl nenda, et ta jo kahhe aasta pärrast
joudis ennesele maia osta. Nüüd ta satis
omina wanna issa ja õddede järrele. Mis
rõmo ta tundis, omma issa järrele sates —
misfugguse rõmoga wanna issa omma poia
jure tulli — ja misfugguse rõmoga nem-
mad teine teise kaenla langesid, kui se wan-
na issa omma poia tuppä astus — sedda
ei panne firri ülles, sedda peab iggamees
ommas süddames tundma.

Nüüd piddi Bõm omma sure maiapid-
damisse pärrast ennesele teist poolt noud-
ma, ja Jummal satis temmale üht abbi-
kasa, kes, nenda kui ta sedda sorwind,
Jummalat kartis, temma wanna issat
auus-

auustas ja ma- ilma rõmust ja lustist paljo
ei holind. Se hea naesterahwas, kes tem-
male sai, rõmustas tedda igga pääw omma
targa mele ja arinastusse läbbi — Jum-
mal õnnistas nende abbiello kahhe poia ja
ühhe tüttrega, ja teine teise seltsis olles,
ommad lapsed üleskaswatades ja teine teise
murred kandes, aiasid nemmad kallist ja
rõmust ello. Bõmil olli ka sedda rõmo, et
ta issa weel mitto aasta rõmofaste ja hea
terwisse jures olles temma ja ta emmanda
rõmuks jäi ellama, ja et temma mollemad
õed ka ausaste mehhele said. Nemmad
saiwad mollemad ausa ja rikka Wabri-
kantidele, kes temmaga tuttawad ja tem-
ma sõbrad ollid, ja ka nende käsfi sai
wägga hästi kaita.

Mi kaua, kui Bõm elas, olli temma
maia Jummalast õnnistud — ja se tanno,
mis ta Jummalale andis, olli se, et ta keif
omma ello aia püdis mitto waesel lapsel is-
sats,

saes, ja mitto leff = naesel rouandjats olla,
ja se olli temma rikkusse jures ta uhkus,
et mitte üksainus häddalinne ilma abbi sa-
matta ja ilma tedda õnnistamatta temma
maiaast ärra ei läind.
